

vegada passat l'eixervellament de la joventut, el qui roman fadrí s'arremeix a les seves per por del ridícul», on potser queda regust de la influència del vell germanisme, però ell mateix també li dona el valor més corrent «enmig d'aquell rotllo de solitud, on quedava arremida sense ajuda ninguna» (JPCerdà, *Cont. Cerd.*, 56, 35).

Arramellar, V. *ram*

ARRAMIR, 'reptar a batalla, desafiar, provocar', mot medieval provinent del germ. HRAMJAN 'entrebancar, destrènyer', que és ADHRAMIRE 'reptar, desafiar' en el baix llatí de les lleis germàniques, cf. ags. *bremman* 'entrebancar', 'molestar', esc. ant. *bremma* 'aferrar, encloure', gòt. *bramjan* 'crucificar', al. *rahmen* 'marc, quadro', 'bastidor, restellera'. □ 1.ª documentació: S. XIII, i *a(r)ramire* a. 918 i 872 en baix llatí català.

En les lleis bàrbares llegim passatges com «qui homini alio *adbramivit* <var. *adframivit*, *adbrammivit*> per wadium <= fr. *gage*> et ipse homo eum dampnum incurrere dimittit, ille qui suo wadio *adbramivit* de suo omnia componat --- ille qui precat *adbramire* duplum componere faciat» en la *Notitia de illa euua* <'lleï'> *quae se ad amorem habet*, xvi (H. F. W. P. Fischer, *Leges Barbarorum* II, p. 45) que no és altra que la *Lex Francorum Chamavorum*. Frases com «*aramiret* suas scripturas et *aramivit* eas» es llegeixen en textos de Catalunya des de molt antic, aquesta el 918 (Alart, *InvLCat.*, s. v.); *aramire testes* a. 872 (Bast. Bass., 158).

L'aplicació cat. normal d'*arremir* fou 'ajustar combats singulars': «En aquest mitjà *arremiren juntes* dos cavallers sarraïns a dos altres nostres quals-se-voia, de la ost, e feren-nos-ho saber», Jaume I, *Cròn.* (Ag., 311.15). La frase més corrent era *arramir de batalla*: «qui nega aquesta honor a Nostra Dona, jo l'*arremesc* de batalla en vostra cort, per tal que li faça atorgar la honor qui convé ésser feta a Nostra Dona», Llull (*Blanq.* II, 54.1; *Ave Maria*, *NCl.* xiv, 132.21), «dos reys crestians molt nobles e molt poderoses havien gran guerra e gran contrast, e eren-se *arremits* de batalla», id. (*Blanq.* II, 159.3, <allusió al desafiament de Bordeus?>), «contrast fo gran entre Larguesa e Avaricia, e *arremiren-se de bataylla*», id. (*Merav.*, *NCl.* II, 155). Més breument: «molt fo irat lo rey contra l cavaller qui *arremia* tota sa cort» (*Blanq.* II, 54), «lo cavaller respòs al rei, e dix que --- cor ell no sabia de lletres --- per açò no volia respondre al rei per raons, mas que per força d'armes *arremia* tots los cavallers de sa cort la un après l'altre» (*Ave Maria*, 133.7). Sentit més generalitzat: «En Blanquerna s'*aramiren* a pujar a l'Àmat memòria, enteniment, volentat» (*Blanquerna* III, 111.18), i veg. encara *Blanq.* I, 256.8; II, 152.14. Continuava en ús en el S. XIV: «lo malvat à m. acusat al rey, e yo é-li'n *arremida* batalla», *Amic e Melis* (*NCl.* XLVIII, 131). En les *VidesR.* trobem també la grafia *arremir* 'provocar a combatre' (41r2, n. 21) al costat de *aramir* (per a la qual veg. el *Gloss.*).

Cf. bearn *arrami* (Palay). Per a l'etimologia germànica, veg. REW, 667; Diez, *Wb.*, 509; Kluge-M., s. v. *rahmen*; Pok., IEW, 949.2, 623.4f, 624.5.

DERIV.: *Arramiment* [S. XIV, *Cròn.* del Cerimoniós].

Arramir 'arraulir', V. s. v. *arrambar* *Arrampellar*, V. *rampell* (RAMPA, cf. *arrembellar*, s. v. ARRAMPBAR) *Arran*, *arranada*, *arranador*, *arranar*, V. *ran* *Arranc*, *arrancada*, *arrancadissa*, *arrancadura*, *arrancall*, *arrancament*, *arrancaqueixals*, *arrancar*, *arrancat*, V. *arrencar* *Arranjador*, *arranjament*, *arranjar*, V. *rengle* *Arranxament*, *arranxar*, V. *ranxo* *Arraonament*, V. *raó* *Arrap*, *arrapada*, *arrapadis*, *arrapament*, *arrapant*, *arrapar*, V. *rapar* *Arrapinyar*, V. *rapar* i *rapinya* *Arrapissar*, *arrapós*, *arrapós*, V. *rapar* *Arrar*, V. *arres* *Arrasador*, *arrasada*, *arrasadura*, *arrasament*, *arrasar*, V. *raure* *Arrasca*, *arrascar*, V. *rascar* *Arrasclar*, *arrascacla*, -clet, V. *rascle* *Arrasir*, *arrasmar*, V. *raure* *Arraspar*, V. *raspar*

Arrassor mot mallorquí rar per a «apetit genèsic dels animals» (diccionari Amengual), deu ser paraula real, a escriure *arreçó* ERECTIO, -ONIS, cf. *arreçar* 'posar-se en erecció' (veg. el passatge de Joan Esteve citat *AlcM*), que deu venir d'un derivat semi-erudit del nominatiu ll. *erectio*; *arret* per a 'erecció del membre', c. 1500, *Colloqui de les Dames* (*AlcM*). Veg. també *ERT*.

Arrastell(er)ar, V. *rastell* *Arrastrada*, *arrastrador*, *arrastradura*, *arrastrament*, *arrastrar*, *arrastrons*, V. *rastre* *Arrates* no sembla ser mot existent sinó mala separació de *posar paranyes a rates* (pl. de *rata*)

ARRATGE, per bé que vagi existir en català preliterari i que l'usin trobadors catalans com a adverbi per a 'vagant, vagabundejant', en frases com *anar aratge*, provinent de ERRATICUS, a penes es pot dir que sigui mot català (cf. *DCEC* II, 211, s. v. *eraje*).

ARRAULIR, generalment ARRAULIR-SE, ARRAULIT, i dialectalment *arrenal*, *enreulat*, mot que en els parlars occitans apareix en les formes *arrenlit*, *enre(g)ourit*, i que hi té també el mateix sentit, però més aviat el d'"enrampat pel fred": d'un llatí vulgar RIGORARE o *RIGORIRE, derivat del llatí RIGOR 'enravenament, generalment el causat pel fred': passant per **arreoir* aquest verb va arribar a *arraulir* per dissimilació de les *r*. □ 1.ª doc.: 1803, Belv.: «*arraulir*: acorrucarse, encogerse; *conglomerare se*; *arraulir*: acorrucado, encogido», al qual Lab. (1839)⁴ afegeix «*arronsarse*; *sese contrahere*, *coartare*; *acobardarse*».

Escrivia jo el 1929 (*BDC* XIX, 23-24) uns mots que transcripció poc ampliats, car no cal retocar-los: «En diversos punts de Gascunya i del Llenguadoc el veiem reaparèixer amb el sentit general de 'enfredorir, fer tornar balb de fred'; i a penes cal fer notar que l'*arrauliment* és la conseqüència ordinària de la fredor: bearn. *arreuli-s* 'se refredir' (Lespy-Raymond; cf. Palay, s. v. *raulit*, *enreulit*, *reuli*); aranès *arrenalit*, *raulit* 'enrampat pel fred' (Cor., *VocAr.*); Castillon-en-Cou-